

Vastuvõtmise kuupäev : 07/12/2022

Kohtuasi C-676/22**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

2. november 2022

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

26. oktoober 2022

Kaebaja:

B2 Energy s.r.o.

Vastustaja:

Odvolací finanční ředitelství (maksuvaidluste komisjon, Tšehhi Vabariik)

[...]

KOHTUMÄÄRUS

Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) [...] kaebaja **B2 Energy s.r.o.** asjas, [...] vastustaja **Odvolací finanční ředitelství** (maksuvaidluste komisjon, Tšehhi Vabariik) vastu, [...], milles kaebaja kaebas edasi vastustaja 21. novembri 2019. aasta otsuse, [...] arutades kaebaja kassatsioonkaebust Městský soud v Praze (Praha linnakohus) 18. augusti 2021. aasta otsuse nr 14 Af 4/2020-48 peale,

määrab:**I. Esitada Euroopa Liidu Kohtule järgmine eelotsuse küsimus:**

Kas nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikli 138 lõiget 1 tuleb Euroopa Kohtu 9. detsembri 2021. aasta kohtuotsuse *Kemwater ProChemie* (C-154/20, EU:C:2021:989) kontekstis tõlgendada nii, et kaupade tarnimise puhul Euroopa Liidu teise liikmesriiki võib käibemaksuvabastuse kasutamise

õiguse andmisest keelduda, ilma et maksuhaldur peaks põhjendama, et kauba tarnija osales käibemaksupettuses, kui tarnija ei ole tõendanud, et kaubad tarniti teises Euroopa Liidu liikmesriigis asuvale konkreetsele saajale, kelle puhul on maksudokumentides näidatud, et ta on maksukohustuslane, kuigi faktilisi asjaolusid ja maksukohustuslase edastatud teavet arvestades on teave, mis on vajalik selleks, et veenduda, kas teise liikmesriigi vastuvõtjal tõesti oli selline staatus, kättesaadav?

[...]

Põhjendus:

I. Menetluse ese

[1] Kaebaja on Tšehhi äriühing. 15. juulil 2015 algatas maksuhaldur äriühingus maksukontrolli 2015. aasta veebruari, märtsi, aprilli ja mai kohta. Selle kontrolli alusel jõudis maksuhaldur järeldusele, et kaebaja ei ole kaupade tarnimisel Euroopa Liidu teise liikmesriiki tõendanud käibemaksuvabastuse tingimuste täitmist tardedokumentide alusel, milles kauba saajatena olid nimetatud ühistu OOV-Družstvo Malinovo ja äriühing BICOTEC LIMITED (edaspidi ka „kauba saajad“). Esitatud dokumendid puudutasid rapsiõli tarnimist teise liikmesriiki. Kaebaja esitas maksuhaldurile tehtud tehinguid tõendavad maksudokumendid koos lisadega tellimuste, tardedokumentide, rahvusvaheliste saatelehtede, kaalumiskviitungite ja kauba kvaliteedi mõõtmise kinnituste kujul, samuti müügilepingute raamlepingud, ekspedeerimislepingu raamlepingu ja pangakontode väljavõtted.

[2] Maksuhaldur ei seadnud kahtluse alla kaupade tegelikku vedu teise liikmesriiki. Ta leidis aga, et kaebaja ei ole oma väiteid kinnitanud ehk ei ole tõendanud, et andis asjade omanikuna käsutamise õiguse üle isikule, kes oli esitatud dokumentides märgitud kauba saajana (ühistu OOV-Družstvo Malinovo ja äriühing BICOTEC LIMITED), samuti ei ole kaebaja tõendanud, et tarnis kauba isikule, kes on teises liikmesriigis registreeritud maksukohustuslasena. Seega ei ole kaebaja täitnud käibemaksuvabastuse õiguse saamise tingimusi. Kaebajalt kauba saajad ei deklareerinud Tšehhi Vabariigist kaupade ostmist ega ühendusesisest kaubatarnet kolmepoolse tehinguna, samuti ei tasunud kauba saajad maksu teisest ELi liikmesriigist ostetud kaupade soetamisel. Kaupade tarne ei olnud tõendatud ka äriühingute DRAGSTAL ja WRATISLAVIA-BIO puhul, kes kaebaja väitel pidid olema kauba tegelikud lõppsaajad. Mõnedel rahvusvahelistel saatelehtedel ja kaalumiskviitungitel oli kauba omanikuna küll märgitud äriühing WRATISLAVIA-BIO, aga allkirja ja pitseriga oli need dokumendid kinnitanud teine juriidiline isik ehk äriühing Wratislavia-Biodiesel, ehk kaebaja ei tõendanud, et tarnis kaubad äriühingule WRATISLAVIA-BIO. Ainuüksi asjaolu, et kauba saajad maksid rapsiõli eest, ei tähenda, et nad said õiguse „kaupa omanikuna käsutada“. Teatavaid kauba saajatele esitatud arvetega kaasas olevaid rahvusvahelisi saatelehti ei kinnitanud isegi lõppsaajad ise, vaid

hoopis muud isikud. Kaupade tegelikku üleandmist deklareeritud kaubasaajatele teises ELi liikmesriigis ei kinnitanud ka tunnistajad.

[3] Seetõttu suurendas maksuhaldur oma 6. oktoobri 2017. aasta maksuotsustes deklareeritud käibemaksu summat, määrates kaebaja puhul selleks summaks 2015. aasta veebruari eest 66 323 Tšehhi krooni, 2015. aasta märtsi eest 68 490 Tšehhi krooni, 2015. aasta aprilli eest 74 359 Tšehhi krooni ja 2015. aasta mai eest 8486 Tšehhi krooni.

[4] Vastustaja jättis nende otsuste peale esitatud kaebuse oma 21. novembri 2019. aasta otsusega [...] rahuldamata. Kaebaja kaebas vastustaja otsuse edasi Městský soud v Prazele (Praha linnakohus, edaspidi „linnakohus“). Linnakohus jättis kaebuse vastustaja otsuse peale rahuldamata oma 18. augusti 2021. aasta otsusega nr 14 Af 4/2020–48. Linnakohtu hinnangul ei olnud vaidluse all maksudokumentide esitamine (formaalsete tingimuste täitmine) ega kaupade vedu teise liikmesriiki, küll aga vaidlustasid maksuhaldur ja vastustaja kaupade tarnimise deklareeritud saajatele.

[5] Tuginedes Euroopa Kohtu praktikale, eelkõige 27. septembri 2007. aasta kohtuotsusele Teleos plc jt (C-409/04, EU:C:2007:548), jõudis linnakohus järeldusele, et kaebaja ei tõendanud isegi seda, et kaubad oleksid tarnitud lõplikele saajatele deklareeritud saajate vahendusel. Esitatud dokumentidest ei ilmnenu nimelt, kes kauba saaja nimel vastu võttis või millisele saajale kaup tarniti, ja seda ei kinnitanud ka ülekuulatud tunnistajad. Seega ei ole selge, kellel oli õigus kaupa (rapsiõli) omanikuna käsutada. Linnakohus rõhutas, et vastustaja ei heitnud kaebajale ette mitte osalemist maksupettuses, vaid maksudeklaratsioone kinnitavate tõendite puudumist. Võttes arvesse asja faktilisi asjaolusid, ei tegutsenud kaebaja heas usus seoses rapsiõli omanikuna käsutamise õiguse *de facto* üleandmisega deklareeritud saajatele.

[6] Kaebaja esitas linnakohtu otsuse peale kassatsioonkaebuse, milles tõstatas küsimuse, kas kauba teise liikmesriiki tarnimisega seotud käibemaksuvabastuse õiguse kasutamise tingimuste täitmine on tõendatud. Kauba omanikuna käsutamise õiguse tekkimise hetke kohta väitis kaebaja esiteks, et ka juhul, kui puuduvad kinnitused kauba tarnimise kohta deklareeritud saajatele, vastab ta kõikidele kaupade teise liikmesriiki tarnimisega seotud käibemaksuvabastuse õiguse saamise tingimustele. Tegelikult saaja, kellele kauba omanikuna käsutamise õigus üle anti, saab nimelt kindlaks teha esitatud tõendite abil. Need tõendid omakorda kinnitasid kauba tegelikku vastuvõtmist Poola linnas Wrocławis lõplike saajate poolt, kelleks olid muud äriühingud kui asjaomastes maksudokumentides deklareeritud isikud.

II. Viidatud liidu ja liikmesriigi õigusnormid

[7] Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artiklis 131 on sätestatud, et maksuvabastusi kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse muude õigusaktide kohaldamist, ja

liikmesriikide kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada nimetatud maksuvabastuste nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi.

[8] Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 138 lõike 1 kohaselt vabastavad liikmesriigid käibemaksust kaubatarne, mille müüja, soetaja või nende nimel tegutsev isik lähetab või veab sihtkohta väljaspool enda territooriumi, kuid ühenduse territooriumil, teisele maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kes sellena tegutseb, muus liikmesriigis kui kaupade lähetamise või veo alguse liikmesriigis.

[9] Direktiiv ise ei sisalda aga üksikasjalikke ettekirjutusi tõendite kohta, mida maksukohustuslane peab esitama maksuvabastuse õiguse kasutamiseks [käibemaksu mahaarvamise õiguse kohta vt näiteks direktiivi artikli 168 punkt a ja artikli 178 punkt a].

[10] Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 9 lõikes 1 on sätestatud, et maksukohustuslane on iga isik, kes mistahes paigas teostab iseseisvalt mis tahes majandustegevust, olenemata nimetatud tegevuse eesmärgist või tulemustest.

[11] Direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 287 on sätestatud, et liikmesriigid, kes ühinesid pärast 1. jaanuari 1978, võivad kohaldada maksuvabastust maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive riigi valuutas nende ühinemiskuupäeval kehtinud vahetuskursi kohaselt ei ületa järgmisi summasid [...]. Tšehhi Vabariigi jaoks oli see käive punkti 7 kohaselt 35 000 eurot. Direktiivi 2006/112/EÜ artiklid 284–286 nägid asjaomaste liikmesriikide puhul ette samalaadsed erandid erinevates piirmäärades.

[12] Võttes arvesse direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 287 sätestatud võimalust, näeb Tšehhi õigus käibemaksuseaduse nr 235/2004 (zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty) § 6 lõikes 1 ette, et maksukohustuslasel tuleb tasuda käibemaksu, kui tema käive maksimaalselt 12 viimase üksteisele järgeva kalendrikuu jooksul ületab 1 000 000 Tšehhi krooni, välja arvatud isiku puhul, kes teeb üksnes maksust vabastatud tehinguid, millega ei kaasne mahaarvamisõigust.

[13] Maksuvabastuse kasutamise materiaalne tingimus on kaupade tarnimine teise liikmesriiki. Käibemaksuvabastuse õigus tekib, kui on täidetud tingimused, mis on kindlaks määratud käibemaksuseaduse §-s 64 käesoleva kohtuasja puhul asjakohasel perioodil kehtinud redaktsioonis. Peamine põhimõte on, et maksuvabastusega koos mahaarvamisõigusega on hõlmatud maksukohustuslase poolt teostatav kaupade tarne teise liikmesriiki isikutele, kes on registreeritud teises liikmesriigis maksukohustuslastena, kui need kaubad saadab või veab riigi territooriumilt välja maksukohustuslane või ostja või volitatud kolmas isik. Erandiks on kaupade tarnimine isikule, kelle puhul kaupade ostmine teises liikmesriigis ei ole maksustatav.

[14] Käibemaksuseaduse § 4 lõike 1 punkti e kohaselt on realiseeritud kaubatarne kaupade tarnimine või teenuste osutamine tasu eest maksukohustuslase poolt, kes

sellena tegutseb. Käibemaksuseaduse § 4 lõike 1 punkti f kohaselt tähendab maksukohustuslasena registreeritud isik isikut, kellele on antud käibemaksukohustuslasena registreerimise number liikmesriikidevahelise kaubanduse jaoks.

[15] Käibemaksuseaduse § 13 lõike 1 kohaselt on kaubatarne kauba omanikuna käsutamise õiguse üleminek. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt on kaupade tarnimine teise liikmesriiki selle seaduse tähenduses kaubatarne, mis on reaalselt saadetud või veetud teise liikmesriiki.

[16] Maksumenetluse seadustiku nr 280/2009 (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád) § 92 lõike 3 kohaselt tuleb maksukohustuslasel esitada tõendid kõikide asjaolude kohta, mis ta on kohustatud märkima tavapärasel maksudeklaratsioonis, täiendavas maksudeklaratsioonis või muudes dokumentides.

III. Eelotsuse küsimuste analüüs

[17] Käesolevas asjas seisis Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) küsimuse ees, kas kaupade tarnimise puhul teise liikmesriiki võib keelduda käibemaksuvabastuse õiguse andmisest, kui kaupade tegelik saaja ei ole teada, aga tarnija tahab nende tarnete puhul kasutada käibemaksuvabastuse õigust.

[18] [...]

[19] Direktiivi 2006/112/EÜ artiklit 131 ja artiklit 138 käsitlevas praktikas on Euroopa Kohus korduvalt rõhutanud, et hinnates käibemaksuvabastuse õigust ja tingimusi, mida maksukohustuslane peab täitma, peavad liikmesriikide maksuhaldurid igal juhul lähtuma õiguskindluse, õiguspärase ootuste kaitse ja proportsionaalsuse põhimõttest. Tšehhi õiguse kohaselt lasub käibemaksu mahaarvamise õiguse materiaalõiguslike tingimuste täitmise tõendamise kohustus maksukohustuslasel. Samad järeldused tulenevad ka Euroopa Kohtu valdavast praktikast. Euroopa Kohtu praktika kohaselt saab tõendamiskohustust muuta ainult nii, et maksuhalduritel ja liikmesriikidel keelatakse nõuda maksukohustuslastelt selliste lisatingimuste täitmist, mis ei ole kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ eesmärkidega. Väidetava maksupettuses osalemise korral pööratakse tõendamiskohustus aga ümber ja maksuhaldur peab pettuses osalemist tõendama.

[20] Kuigi direktiiv ise ei sisalda üksikasjalikke ettekirjutusi tõendite kohta, mida maksukohustuslane peab esitama käibemaksuvabastuse õiguse kasutamiseks, on Euroopa Kohus konkreetsel juhtudel sedastanud, et käibemaksuvabastuse saamiseks peab importija tõendama, et riigist väljaviimise hetkel olid need kaubad mõeldud saatmiseks või vedamiseks teise liikmesriiki ja et hilisema ühendusesisese tarne käigus olid need kaubad sellise saatmise või veo esemeks, seejuures ei ole vaja tõendada saatmist konkreetsele ostja aadressile. Selliseks tõendusmaterjaliks võivad olla dokumendid, mis näitavad vedu eksportija liikmesriigi maksulaost teise liikmesriigi maksulattu.

[21] Käibemaksu mahaarvamise õiguse tõendamise kohta direktiivi 2006/112/EÜ artiklite 168 ja 178 kohaselt vastas Euroopa Kohus oma hiljutises 9. detsembri 2021. aasta otsuses *Kemwater ProChemie* (C-154/20, EU:C:2021:989) eelotsuse küsimusele, mille oli esitanud Nejvyšší správní soudi (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) laiendatud koosseis, järgmiselt: „Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, tuleb tõlgendada nii, et sisendkäibemaksu mahaarvamise õiguse andmisest tuleb keelduda, ilma et maksuhaldur peaks tõendama, et maksukohustuslane pani toime käibemaksupettuse või et ta teadis või oleks pidanud teadma, et tehing, millele mahaarvamisõiguse saamiseks tugineti, oli seotud niisuguse maksudest kõrvalehoidumisega kui olukorras, kus asjaomaste kaupade tegelik tarnija või teenuste tegelik osutaja ei ole tuvastatud, ei tõenda kõnealune maksukohustuslane, et see kaupade tarnija või teenuste osutaja oli maksukohustuslane, kui faktilisi asjaolusid arvestades ja maksukohustustase esitatud tõenditest hoolimata puuduvad andmed, mis on vajalikud selle kontrollimiseks, kas tegelik tarnija on maksukohustuslane“.

[22] Sellega kinnitas Euroopa Kohus, et kauba tarnija või teenuse osutaja maksukohustustase staatus (Tšehhi Vabariigi puhul käibemaksukohustustase staatus) on käibemaksu mahaarvamise õiguse kasutamise üks olulisi tingimusi. Euroopa Kohus mõõnis aga, et teatavatel juhtudel ei pea see tarne olema üheselt tuvastatud, kui faktilistest asjaoludest tuleneb kindlalt, et isikul oli kindlasti käibemaksukohustustase staatus. Tõendamiskohustus lasub selles valdkonnas isikul, kes soovib käibemaksu mahaarvamise õigust kasutada. Erandiks on olukord, kus maksuhalduril on olemas vajalikud andmed kontrollimaks, kas käibemaksu mahaarvamise õiguse kasutamise materiaalne tingimus on täidetud.

[23] Euroopa Kohtu tsiteeritud otsuses sisalduvate järelduste kohaselt ei ole seega vaja maksumenetluses tõendada, et maksustatava tehingu tegi konkreetne tarnija, kellel on käibemaksukohustustase staatus. Seega on võimalik ka olukord, kus hoolimata sellest, et tarnija ei ole kindlaks tehtud, on täidetud käibemaksu mahaarvamise õiguse tekkimise materiaalsed tingimused, kui maksuhalduril on faktilisi asjaolusid arvesse võttes olemas andmed, mis on vajalikud veendumaks, et tegelikul tarnijal oli maksukohustustase staatus.

[24] Käesolevas asjas kindlaks tehtud faktilised asjaolud viitasid sellele, et kaebaja vedas rapsiõli teise liikmesriiki, kuid ta ei tõendanud, et tarnis seda deklareeritud saajatele (ühistu OOV-Družstvo Malinovo ja äriühing BICOTEC LIMITED). Kõnealune kaup tarniti aga konkreetsele aadressile teises liikmesriigis, kus selle vastuvõtmist kinnitasid teised isikud. Rahvusvahelise autoveo saatelehel nr 1988977 kinnitas kauba tarnet, mille puhul deklareeritud saajaks oli ühistu OOV-Družstvo Malinovo, allkirja ja pitseriga äriühing RPA. Asjaomastel rahvusvahelise autoveo saatelehtedel ja kaalumiskviitungitel kinnitasid kauba tarnet, mille puhul deklareeritud vastuvõtja oli äriühing BICOTEC LIMITED, isikud Skład Wrocław, ul. Swojczycka 32, 51–501 Wrocław (määratletud ka kui „Magazyn-Wrocław“) ja äriühing Wratislavia-Biodiesel. Teatavaid analüüsitud tarneid puudutavatel kaalumiskviitungitel oli

kauba omanikuks märgitud WRATISLAVIA-BIO, pitseri ja allkirjaga on aga tarne kinnitanud äriühing Wratislavia-Biodiesel.

[25] Lisaks tuleb rõhutada, et vaidluse all ei ole mitte rapsiõli vedu Tšehhi Vabariigist Poolasse ja selle hilisem mahalaadimine vedaja tsisternidest teistele vastuvõtjatele, keda kaebaja ei ole maksudeklaratsioonides tuvastanud, vaid maksuhaldur ei tunnustanud kaebaja õigust maksuvabastusele seetõttu, et kaebaja ei tõendanud kauba tarnimist deklareeritud saajatele. Lisaks tarniti rapsiõli sihtkohtadesse rohkem kui paarkümmend tonni ehk väärtusega paarkümmend tuhat eurot. Seega on raske ette kujutada, et kõnealuse kauba tegelik saaja ei olnud käibemaksukohustuslane.

[26] Seoses ülaltooduga tekkis küsimus, kas järeldused, mis on sõnastatud kohtuotsuses Kemwater ProChemie, võivad olla kohaldatavad ka käesolevas asjas ja kas osana kauba teise liikmesriiki tarnimisega seotud käibemaksuvabastuse õiguse kasutamise materiaalse tingimuste täitmise tõendamisest on maksukohustuslane kohustatud ka tõendama, et kauba võttis vastu konkreetne (tarnija deklareeritud) saaja, kellel on maksukohustuslase staatus, või piisab sellest, kui kohtuasja faktilistest asjaoludest tuleneb, et kauba võttis teises liikmesriigis vastu teine tegelik saaja, kellel oli maksukohustuslase staatus (või kelle puhul tulenes faktilistest asjaoludest, et tal oleks pidanud see staatus olema).

[27] Nejvyšší správní soudile (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) on teada järeldused, mille Euroopa Kohus sõnastas oma 17. oktoobri 2019. aasta otsuses Unitel sp. z o.o. (C-653/18, EU:C:2019:876) ja mille kohaselt ei saa anda käibemaksuvabastuse õigust, kui tegeliku ostja tuvastamata jätmise tõttu ei ole võimalik tõendada, et kõnealune tehing kujutab endast kaupade tarnet Euroopa Liidu territooriumilt välja. Viidatud kohtupraktika puudutab esiteks teistsugust olukorda, mis on seotud kaupade tarnimisega Euroopa Liidu territooriumilt välja, teiseks aga ei anna see kohtupraktika vastust küsimusele, kas see on kohaldatav ka olukorras, kus faktilised asjaolud viitavad veenvalt sellele, et kuigi kaup ei võtnud vastu maksudokumentides deklareeritud saaja, võttis selle kauba sihtkohas vastu teine tegelik saaja, kellel oli (pidi olema) maksukohustuslase staatus. Teisisõnu on küsimus selles, kas sellisel juhul saab lähtuda teatavatest muutustest Euroopa Kohtu senises praktikas, mis on väljendatud kohtuotsuses Kemwater ProChemie. Nejvyšší správní soudi (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) hinnangul võib teise liikmesriiki tarnitud kauba maksuvabastuse küsimuse teatud määral võrdsustada sisendkäibemaksu mahaarvamise problemaatikaga, sest mõlemal juhul on oluliseks materiaalseks tingimuseks maksukohustuslase staatusega tehingupool (käibemaksu mahaarvamise õiguse puhul on see maksustatava tehingu tarnija, maksuvabastuse puhul seoses kaupade tarnimisega teise liikmesriiki on see aga kauba saaja teises liikmesriigis).

[28] Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) viitas vajadusele kohaldada kohtuotsuses Kemwater ProChemie sisalduvaid järeldusi kaupade teise liikmesriiki tarnimisega seotud maksuvabastuse õiguse hindamisel juba oma 4. veebruari 2022. aasta otsuses nr 4 Afs 115/2021–45, milles kohus

asus seisukohale, et hinnates maksukohustuslase õigust maksuvabastusele seoses kaupade tarnimisega teise liikmesriiki ei saa keelduda maksukohustuslasele selle õiguse andmisest, kui juhtumi faktilistest asjaoludest tuleneb, et ta tõesti tarnis kaupa teise liikmesriiki, kuigi ei tõendanud, et tarnis selle deklareeritud saajatele. [Eelotsusetaotluse esitanud kohtu] [...] hinnangul oleks neutraalsuse põhimõttega vastuolus see, kui maksukohustuslasele ei antaks õigust käibemaksuvabastusele seoses kaupade tarnimisega teise liikmesriiki, kui ta on tõendanud, et tarnis kõnealuse kauba teisele tegelikule saajale. Sellises olukorras tuleks aga veenduda, kas asja faktilistest asjaoludest või teabest, mis on maksuhalduri käsutuses või mille maksukohustuslane on esitanud, tuleneb, et maksukohustuslase kaupade tegelikel saajatel oli käibemaksukohustuslase staatus.

[29] Oma 25. mai 2022. aasta otsuses nr 10 Afs 374/2020–59 asus Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) aga seisukohale, et Euroopa Kohtu järeldused, mis on sõnastatud kohtuotsuses Kemwater ProChemie, ei ole kohaldatavad käibemaksuvabastuse õigusele seoses kaupade tarnimisega teise liikmesriiki. Tsiteeritud otsuses kinnitas Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus), et sellisel juhul „jääb kehtima, et tarnija on kohustatud tõendama, et tema välismaine kaubasaaja on „maksukohustuslane, kes sellena tegutseb“ (Euroopa Kohtu 27. septembri 2012. aasta kohtuotsus VSTRI, C-587/10). Seda Euroopa Kohtu praktikat kinnitavad ka Nejvyšší správní soudu (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) uued otsused ehk 10. veebruari 2022. aasta otsus nr 9 Afs 274/2020–61, molton, ja 24. veebruari 2022. aasta otsus nr 1 Afs 238/2020–59, Steris, mille kohaselt on Tšehhi tarnija kohustatud tõendama, et välismaine isik oli tegelik kaubasaaja“.

[30] Esitatud õigusküsimuse keerulisusest ja Euroopa Kohtu lahenduse vajalikkusest annavad tunnistust ka viidatud vastuolud Nejvyšší správní soudu (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus) praktikas.

[...]